

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№8
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 512 sahifa,
1-avgust, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkiloti direktori modeli: tizimli boshqaruv yondashuvi asosida shakllanishi.....	14
Abdullayeva Nafisa Shavkatovna, Maraimova Muxtabar Pulatovna	
O'smirlardagi nevroz holatining psixologik xususiyatlari.....	20
Abduraximov Doniyor Abdusaid o'g'li	
Ta'lim siyosati va o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi: xalqaro tajriba va o'zbekistonda amaliyot taqqoslamasi.....	25
Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning hozirgi holati va o'ziga xosligi	30
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Ta'lim sifatini oshirishda "Barkamol avlod" bolalar maktablarining zarurati va ahamiyati	33
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	
Bolalarda nutq kamchiliklari: etiologiya, rivojlanish dinamikasi va erta aralashuv	39
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kitobxonlikka o'rgatish usullari	44
Maydonova Saboxat Sadulloyevna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik vositasida badiiy adabiyot namunalari qiziqishni shakllantirishning o'ziga xos jihatlari.....	48
Mingbayeva Barno Ubaydullayevna	
Pedagogical Characteristics in Enhancing Speaking Skills of Esp Learners in English Language Classes Through Digital Technologies	52
Pardayeva Zulaykho Yusubjonovna	
Nutq buzishlarida uchraydigan idrok jarayonining o'ziga xos xususiyatlari	55
Ruziyeva Guzal Shuxrat qizi	
"Biologik savodxonlik" tushunchasi zamonaviy ta'lim paradigmasi kontekstida	59
Umaraliyeva Mamura Tashxodjayevna	
O'qituvchi faoliyatida kasbiy madaniyatning o'rni	65
Umarova Feruzabonu Bobir qizi	
Gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11–12 yoshli o'quvchilarda emotsional barqarorlikka amaliy ta'siri.....	68
Tojiyev Baxriddin Baxtiyorovich	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	72
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Media va axborot savodxonligi 21-asr pedagoglarning asosiy kompetensiyasi sifatida.....	76
Boypolvonov Barot Djonqobulovich	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini takomillashtirishning lingvistik va lingvometodik talqini.....	81
Ismoilova Zarnigor Raximjon qizi	
O'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar va an'analarga hurmat ruhida tarbiyalashning nazariy asoslari	86
Isokov Ravshanbek Ulug'bek o'g'li	
Pedagogik faoliyatda stress namoyon bo'lishiga ijtimoiy omillarning ta'siri	90
Jumanova Ug'loy Sodiqjonovna	
Oliy ta'lim muassasalarida nomutaxassislik yo'nalishlarida ingliz tilini o'qitishni takomillashtirish.....	96
Koshayeva Sansabila Kamiljanovna	
Ijtimoiy-ekologik madaniyatni rivojlantirishda xalqaro tajribalar va ta'lim jarayonining o'rni.....	100
Mamajonova Fotimaxon O'ktamovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ kompetentligini rivojlantirishning ahamiyati	105
Murodova Madina Karim qizi	
Elektrotexnika va elektronika fanini o'qitishning zamonaviy metodlari	108
Ortiqov Mironshoh Sodiqovich	

Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini takomillashtirishda Blended learning texnologiyasini O'zbekiston oliy ta'lim tizimiga tatbiq etish.....	110
Pakirdinova Sharofat Abdumutaljonovna	
O'zbekistonda ta'lim sohasi bo'yicha strategik dasturlarni ishlab chiqish istiqbollari.....	115
Quronboyeva Mavluda Bahodirovna	
Xalqaro baholash dasturlari va neyropedagogika	120
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
6-sinf o'quvchilarida matn bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish metodikasi	123
Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi	
Talabalarda pedagogik qobiliyatlarni shakllantirishda pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	128
Yusupov Ulug'bek Kadirovich	
Adabiy ta'lim jarayonida o'quvchi ma'naviy kamolotini ta'minlashda motivatsiya uyg'otish texnologiyalarini takomillashtirish	132
F. Zaynabuddinov	
Развитие поликультурной компетентности студентов в образовательной среде вуза	135
Киреева Эльвина Фларитовна	
Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik xususiyatlar	140
Sanayev Gayrat Shermuxamedovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalar muloqot madaniyatini tarbiyalashning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	144
Boybo'riyeva Saodat O'ralovna	
Kattalar ta'limi texnologiyasi: muammolar, yondashuvlar va rivojlanish yo'nalishlari	148
Davletova A.	
Yangi O'zbekistonda inklyuziv ta'limni rivojlantirishning huquqiy asoslari	152
G'aniyeva Gulrux Tavakkaljon qizi	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak o'qituvchilarni ma'naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirish	156
Madmarova Gulchexra Qodirovna	
O'lkashunoslik materiallarining oliy ta'lim jarayonida tarbiyaviy salohiyatini ochib berish	160
Mamajonov Mo'minjon	
Muhandislik grafikasi darslarida o'quv faoliyatining shaxsga yo'naltirilgan innovatsion modeli	165
Mamasidikova Gulnora Muhammad qizi	
Sun'iy intellektga asoslangan ta'limiy resurslarning pedagogik imkoniyatlari.....	169
Muhiddinov Muhiddin Nuriddin o'g'li	
Ijod maktablari o'quvchilarining badiiy-ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati.....	173
Nurmatova Shohistaxon Muhammadjonovna	
Voleybolchi qizlarni tayyorlashning differensial vositalaridan foydalanish zarurligini, ularning o'yin amplusini hisobga olgan holda aniqlash usullari	178
Odilova Feruzaxon Valijon qizi	
PIRLS baholash tizimini qo'llash vositasida mustaqil o'qishga o'rgatishda IMEN texnologiyalaridan foydalanish.....	184
Olimjonova O'g'ilxon Abdurasul qizi	
Yoshlar o'rtasida internet qaramligi va ijtimoiy izolyatsiya zamonaviy Maugli sindromining klinik ko'rinishlari	188
Polvanov Rasulbek Baxtiyarovich	
Boshlang'ich maktabda o'zbek tili darslarida differensial ta'limdan foydalanishning pedagogik shart-sharoitlari	192
Rasulova Nozigul Abdivahid qizi	
Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini takomillashtirish	196
Sharfova Nilufar Ilhom qizi	
Xalqaro baholash dasturlari asosida ta'lim samaradorligini oshirishning pedagogik shart-sharoitlari (PIRLS misolida).....	200
Tuxtasinova Munira Ibragimovna	
Fransuz tili darslarida tabiatshunoslik atamalarini boshlang'ich sinflarda shakllantirish va o'rgatishning o'ziga xos xususiyatlari.....	204
Umarova Madinabonu Bahodir qizi	

O'smir psixologik salomatligini barqarorlashtirishda art-terapiyadan foydalanishning imkoniyatlari	208
<i>Yusupxodjayeva Umida Baxodir qizi</i>	
Nofillologlarni (filolog bo'lmaganlarni) kasbiy aloqa madaniyatiga o'rgatish maqsadida zamonaviy ingliz tilining lingvometodik tahlili.....	214
<i>Zarina Itolmasova</i>	
Forsayt va qaror qabul qilishni bog'lovchi kognitiv komponentlar.....	219
<i>Hasanova Sumanbar Hamroqulovna</i>	
Разработка и внедрение виртуальных лабораторных работ по биохимии для студентов фармацевтических факультетов.....	222
<i>Мамадалиева Зарина</i>	
Abduqodir Shakuriyning ta'lim va tarbiya haqidagi umumiy qarash va g'oyalari: chuqur tahlil	226
<i>Ashurova Dilrabo Isroil qizi</i>	
Bo'lajak pedagoglarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish tizimi ..	230
<i>Jakbarova Zarifaxon Solijon qizi</i>	
Badiiy-estetik qobiliyat tuzilmasi va uning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	233
<i>G. S. Kaxarova</i>	
Umumta'lim maktablarida informatika o'qitish asosida ta'limni raqamlashtirishning metodologik asoslari...	236
<i>Mamajanov Rakhmatilla Yakubjanovich</i>	
Shaxsda ma'naviy intellektni rivojlanishiga qadriyatlar yo'nalganligining ta'siri.....	240
<i>Mirxoliqova Charos Xabibullayevna</i>	
O'qituvchilarning sun'iy intellekt bo'yicha kompetentligini rivojlantirishda metodik yondashuv	244
<i>Najmetdinova Nargiza Sayfetdinovna</i>	
Ismlarning ma'noliligi va ularni o'qitishda lingvopedagogik yondashuvlar	252
<i>Sanakulov Zayniddin Ibodullayevich</i>	
Fitnes-aerobika mashqlaridan foydalangan holda sog'lomlashtirish mashg'ulotlari uslubiyati.....	258
<i>Shaxriddinova Laylo Nurxonovna</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalarining didaktik va "learning analytics"ning nazariy asoslari	262
<i>Sulaymanov Zulqaynar Rajabali o'g'li</i>	
Esse yozishni o'rgatishda zamonaviy metodlar.....	268
<i>Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi</i>	
Iqtisodiy matnlar tarjimasini o'rgatishda raqamli simulyatsiya va virtual reallik (VR) texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari.....	272
<i>Xujanazarova Nozima Omonjonovna</i>	
Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ilmiy metodologik asoslari	275
<i>Axmedov Nodir Sadir o'g'li</i>	
Talaba-yoshlarda qo'shiq ijrochilik san'atini shakllantirishning zamonaviy pedagogik xususiyatlari: ta'lim islohotlari kontekstida yondashuv.....	279
<i>Begisbay Temirbayev</i>	
Xorijiy davlatlarda biologiya o'qituvchilarini tayyorlash tajribasi va uni O'zbekiston sharoitida qo'llash imkoniyatlari.....	283
<i>Hayitov Abdirasul Eshdavlatovich</i>	
Texnika oliy ta'lim muassasalari talabalariga umumiy fizika kursini o'qitishda virtual laboratoriyalarning ahamiyati.....	286
<i>Abdurakibov Akmal Abdugaparovich</i>	
Ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining gapirish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishda yangi – "instruksional texnologiya" va sun'iy intellektga tayanib o'qitish metodologiyasi.....	290
<i>Abrorxo'ja Muminxo'jayev Muksumxodjayevich</i>	
Jaloliddin Rumiy fikrlarining hozirgi yoshlarga ta'siri	296
<i>Allayarov Doniyor Islom o'g'li</i>	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish.....	298
<i>Aygul Aralbayevna Urazimbetova</i>	
Sud psixologik ekspertizasida travmatik tajriba (PTSD) fonida emotsional reaksiya va ko'rsatma sifati o'rtasidagi bog'liqlik.....	301
<i>Dehqonboyev Shohjahon Oybek o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda 4 "K" kompetensiyalarini rivojlantirishdagi muhim dolzarbliklar	307
<i>Idiyeva Gulchehra Izomovna</i>	

Bikaryer oilalarda gender rollar integratsiyasi jarayonidagi psixologik omillar.....	311
<i>Ishboboyeva Gulbarchin Rustam qizi</i>	
Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etishda sun'iy intellekt texnologiyalarida foydalanish muammolari va yechimlari.....	315
<i>Karshiyeva Dilnoza Utkirjonovna</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning metakognitiv ko'nikmalarini shakllantirishda reflektiv yondashuv.....	319
<i>Laylo Baxtiyor qizi Axmedova</i>	
1939-1945-yillarda O'zbekiston hududida qishloq xo'jaligidagi paxtachilik va oziq-ovqat muammolari.....	323
<i>Mutallibjonov Boburmirzo Muzaffarovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarining tajriba oxiri jismoniy tayyorgarligi darajasi dinamikasi.....	328
<i>Samadov Sardor Sodiqovich</i>	
O'zbekiston umumta'lim maktablarida mazmun va til integratsiyalashgan o'qitish (CLIL) yondashuvining pedagogik va amaliy imkoniyatlari.....	335
<i>Tursunaliyeva Muattar Alisher qizi</i>	
O'rta maktab 11-sinf o'quvchilarining lug'at boyligini oshirishda turli metodlarning o'rni.....	340
<i>Xamzayeva Ruxshona Abdusamadovna</i>	
Umumta'lim maktablardagi ingliz tili o'quv darsliklari tahlili.....	344
<i>Xiloldinova Zulayho</i>	
Ingliz klassik adabiyoti orqali talabalar ma'naviy-axloqiy dunyoqarashini shakllantirishning innovatsion yondashuvlari.....	348
<i>Ziyotov Farruh Saodilla o'g'li</i>	
XVI asr oxiri va XVII asr boshlarida ingliz dramasi janri va uslub xususiyatlari.....	352
<i>Sherqulova Zuloyho Dilshod qizi</i>	
Биохимическая роль витаминов как кофакторов в метаболических процессах организма.....	356
<i>М. У. Джалилов</i>	
ESL/EFL (ingliz tili ikkinchi/chet til sifatida) kontekslarida lug'at boyligini rivojlantirishda loyiha asosidagi ta'lim (PBL – Project-Based Learning): tajribalar, natijalar va O'zbekiston sharoiti uchun tavsiyalar.....	359
<i>Masharibova Sayyora Ahmedovna</i>	
Maktabga tayyorlov yoshidagi bolalarda kognitiv tezkorlikni rivojlantirishda multisensor yondashuvning samaradorligi.....	364
<i>Musratova Zilola</i>	
Yangi O'zbekiston sharoitida talabalarning tarixiy dunyoqarashini rivojlantirishda tarixiy ongning ahamiyati.....	367
<i>Shadibekova Dildora Fazildjanovna</i>	
O'zbekiston maktablarida ingliz tili darslarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: yuqori sinflarda eksperimental tadqiqot dizayni.....	371
<i>Ahmadjonova Diyora Dilshod qizi</i>	
Texnika oliy ta'lim muassasalarida umumiy kimyo kursini integrativ takomillashtirishning ilmiy metodik asoslari.....	376
<i>A. A. Xaydarov</i>	
Sport faoliyatida pedagogning o'rni.....	380
<i>Isoqov Nuriddin Halim o'g'li</i>	
Katta maktabgacha yoshdagi yengil dizartriya nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalarning lug'at boyligini tekshirish.....	384
<i>Mamatova Aziza Bo'riboyevna, Xayrulloeva Marjona Tuychi qizi</i>	
Sharqiy mintaqalarda ajrimdan keyingi erkaklarning psixologik holati: an'anaviylik va zamonaviylik o'rtasida.....	387
<i>Nazokat Xudoyqulova</i>	
Modellashtirish jarayonida "Geogebra" matematik dasturining imkoniyatlari.....	393
<i>O. Halimov, M. Jo'raqulova</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ijodiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik psixologik asoslari.....	398
<i>Ozoda Tolipova, Jumaboyeva Zarnigor</i>	
Shaxsda psixologik barqarorlikni rivojlantirish omillari.....	403
<i>Ozoda Tolipova</i>	
Oilaviy qo'llab-quvvatlovsiz sportchilarda yolg'izlik hissi va depressiv belgilarning paydo bo'lishi.....	407
<i>Qaimova Gulmira Uchqun qizi</i>	

Duduqlanuvchi bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlarda oilaning o'рни	410
Raxmatova Elmira Shavkat qizi	
Ajrashgan oilalarda voyaga yetmagan bolalarning psixologik moslashuv darajasi	413
Ro'ziyeva Zilola Fayzulla qizi	
Rinolaliya nutq nuqsoniga ega bolalar bilan operatsiyadan oldingi davrda olib boriladigan logopedik ishlar	417
Shokirova Shaxnoza Dilmurodovna, Nig'matova Movluda Asatulla qizi	
Erta turmush qurish muammosining ijtimoiy psixologik asoslari	421
Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi	
Pedagogik kompetentlikni shakllantirishda raqamli texnologiyalarning ahamiyati	424
G'ofurova Mohidil Sayfutdin qizi	
Integrativ yondashuv asosida v-vi sinflarni raqamli texnologiya vositasida o'qitishning pedagogik va psixologik mezonlari	427
Abdug'afur Avliyoqulov	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining akmeologik pozitsiyasini rivojlantirish	432
Aralova Dilafruz Dushaboy qizi	
Pedagogical Foundations for the Development of National Sports Within the Framework of Physical Education for Schoolchildren	436
Aximbetov Bayrambay Kanatbayevich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida zamonaviy integrativ metodlar asosida ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishning didaktik modeli	441
Boltayeva Xolida	
O'smirlarda gender infektsiya namoyon bo'lishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	446
Karimova Gulhumor Shodi qizi	
Talabalarni psixologik treninglar asosida ijtimoiylashtirish omillari	449
Omonova Oygul Qodir qizi	
Talabalarda bashoratlash ko'nikmalarini shakllantirishning ilmiy pedagogik masalalari	454
Rustamov Bektosh Ximmatovich	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining badiiy ijod qobiliyatlarini rivojlantirish tamoyillari	458
Saddinov Alisher Atadjanovich	
How to Teach Vocabulary in EFL Classrooms	462
Sarvinov Mirzaliyeva	
Urologiyani o'qitishda interaktiv, multimedia, raqamli texnologiyalarning qo'llanilishi	465
Sayfedinov Sanjarbek Ikramovich	
Taekvondochilarni yillik siklda tayyorlashni rejalashtirish xususiyatlari	469
A. A. Nuritdinov	
Ingliz tilini chet tili sifatida o'rgatishda elektron korpuslar, KWIC, Word Sketch va Konkordans usullarini qo'llash	472
Amonova Mahbuba Olimovna	
Innovatsion pedagogik texnologiyalar yordamida maktabgacha ta'limda integratsiyalashgan ta'limni tashkil etish	476
Asqarova Dilafruz	
Maktab ta'limida o'quvchilar bilan munosabatlarni boshqarish (CRM) tizimlari bilan integratsiya	479
Hamzayeva Kamola Norbek qizi, Duvlanova Mashhura Fahriddin qizi	
Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonining psixologik asoslari	483
Ibragimov Aziz Tulkunovich	
Sensor afaziyada olib boriladigan logopedik ishlar mazmuni	487
Otajonova Dilrabo Ramil qizi	
Oilada shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-pedagogik tahlili	491
Palvannazirova Yulduz Hasanboy qizi	
Maktab o'quvchilari og'zaki nutqini metaforani o'qitish orqali rivojlantirish metodikasini takomillashtirish (5–7-sinflar misolida)	495
Rustamova Dilfuzaxon Vohidjon qizi	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini baholash mezonlari va usullari	500
Tojiboyeva Shohistaxon Komiljonovna	

O'quvchilarning tanqidiy fikrlash salohiyatini aniqlashda
PISA topshiriqlari asosida diagnostika metodikasi504
Jumayev Sanjar Soatmumin o'g'li

The Impact of Family, Environment and Early Childhood Development on Motivation507
Ayakulov Ulugbek Abdugaffor ugli

BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARIDA KASBIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH JARAYONINING PSIXOLOGIK ASOSLARI

Ibragimov Aziz Tulkunovich

Nizomiy nomidagi O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti,
Jismoniy tarbiya va sport kafedrasida dotsenti

Annotatsiya: Maqolada bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish jarayonining psixologik asoslari tahlil qilingan. Tadqiqotda L. S. Vigotskiy, A. N. Leontev, S. L. Rubinshteyn kabi taniqli psixologlarning nazariy kontsepsiyalari asosida kasbiy tayyorgarlik jarayoni ko'rib chiqilgan. Mualliflar kasbiy kompetensiyalarning kognitiv, emotsional, refleksiv va ijtimoiy jihatlarini batafsil tahlil qilgan. Maqolada zamonaviy ta'lim tizimida jismoniy tarbiya o'qituvchisining roli va vazifalari, ularning professional rivojlanishining asosiy bosqichlari hamda bu jarayonning psixologik mexanizmlari yoritilgan. Tadqiqot natijalari kasbiy ta'lim jarayonini takomillashtirishda qo'llanishi mumkin bo'lgan amaliy tavsiyalar bilan yakunlangan.

Kalit so'zlar: kasbiy kompetensiya, jismoniy tarbiya, psixologik asoslar, professional rivojlanish, pedagogik mahorat, o'qituvchi tayyorlash, emotsional intellekt.

Abstract: The article analyzes the psychological foundations of the formation of professional competencies of future physical education teachers. The research is based on the theoretical concepts of renowned psychologists L. S. Vygotsky, A. N. Leontiev, and S. L. Rubinstein to examine the process of professional training. The authors analyze in detail the cognitive, emotional, reflexive, and social aspects of professional competencies. The article highlights the role and tasks of physical education teachers in the modern education system, the main stages of their professional development, as well as the psychological mechanisms of this process. The research results conclude with practical recommendations that can be applied to improve the professional education process. The study emphasizes the importance of an integrated approach in developing competencies that combine theoretical knowledge with practical skills, emotional intelligence with social adaptability.

Key words: professional competency, physical education, psychological foundations, professional development, pedagogical skills, teacher training, emotional intelligence.

Аннотация: В статье анализируются психологические основы формирования профессиональных компетенций будущих учителей физической культуры. Исследование основано на теоретических концепциях известных психологов Л. С. Выготского, А. Н. Леонтьева, С. Л. Рубинштейна, применяемых для рассмотрения процесса профессиональной подготовки. Авторы подробно анализируют когнитивные, эмоциональные, рефлексивные и социальные аспекты профессиональных компетенций. В статье освещаются роль и задачи учителя физической культуры в современной системе образования, основные этапы его профессионального развития, а также психологические механизмы данного процесса. Результаты исследования завершаются практическими рекомендациями, которые могут быть использованы для совершенствования процесса профессионального образования.

Ключевые слова: профессиональная компетенция, физическая культура, психологические основы, профессиональное развитие, педагогическое мастерство, подготовка учителей, эмоциональный интеллект.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy faoliyati nafaqat sport ko'nikmalarini o'rgatish, balki yosh avlodning jismoniy, ruhiy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlash vazifasini ham o'z ichiga oladi. Shu sharoitda bo'lajak mutaxassislarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish jarayoni chuqur psixologik asoslarga ega bo'lishi zarur. Mazkur masala zamonaviy pedagogik psixologiyaning eng dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi va globallashtirish sharoitida ta'lim sifatini oshirishning muhim omili sifatida qaraladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonining psixologik asoslarini tahlil qilishda, avvalo, L. S. Vigotskiyning yaqindagi rivojlanish zonasi nazariyasiga murojaat qilish maqsadga muvofiqdir. Ushbu nazariyaga ko'ra, talaba o'zining hozirgi rivojlanish darajasi va potentsial imkoniyatlari o'rtasidagi masofani bosib o'tishda o'qituvchi yoki tajribali murabbiyning yo'l-yo'riqlariga tayanadi, bu esa muhim ahamiyat kasb etadi. Jismoniy tarbiya sohasida bu jarayon ayniqsa murakkab bo'lib, nazariy bilimlar bilan amaliy ko'nikmalar uzviy bog'lanishi, shuningdek, shaxsning jismoniy va psixologik xususiyatlari o'rtasida muvozanat ta'minlanishi zarur.

Vigotskiyning g'oyalarini rivojlantirgan zamonaviy tadqiqotchilar, xususan, A. V. Xutorskoy va V. V. Kraevskiy kabi olimlar yaqindagi rivojlanish zonasi kontseptsiyasini kasbiy ta'limga tatbiq etishning o'ziga xos usullarini ishlab chiqdilar. Ularning ta'kidlashicha, jismoniy tarbiya o'qituvchisini tayyorlash jarayonida har bir talabaning individual xususiyatlari, jismoniy imkoniyatlari va psixologik holatini hisobga olish muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, o'qituvchi nafaqat o'quvchilarga sport texnikalarini o'rgatadi, balki ularning shaxsiy rivojlanishiga ham ko'maklashadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

A. N. Leontevning faoliyat nazariyasi doirasida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayoni uch asosiy tarkibiy qism orqali amalga oshiriladi. Birinchi bosqichda motivatsion-qiymatli yo'nalish shakllanadi, ya'ni talabada jismoniy tarbiya o'qituvchisi kasbiga nisbatan ijobiy munosabat va qiziqish uyg'onadi. Bu jarayonda muhim omil shaxsning o'z-o'zini anglashi va kasbiy identifikatsiya jarayonidir. Zamonaviy tadqiqotlar ko'rsatishicha, bu bosqichda talabaning o'tgan sport tajribasi, oilaviy an'analar va ijtimoiy muhit ta'siri muhim rol o'ynaydi.

Ikkinchi bosqichda operatsion-texnik tarkibiy qism rivojlanadi. Bu bosqichda konkret pedagogik va sport texnologiyalari o'zlashtiriladi. Bu jarayon faqat mexanik takrorlash emas, balki chuqur tushunish va ijodiy yondashuv asosida amalga oshiriladi. Zamonaviy jismoniy tarbiya o'qituvchisi turli sport turlarining texnik jihatlari bilan birga, ularni turli yosh guruhlarida hamda qobiliyat darajasidagi o'quvchilarga o'rgatish metodikasini ham mukammal egallashi kerak.

Uchinchi bosqichda shaxsiy-kasbiy fazilatlar shakllanadi. Bu pedagogning kasbiy faoliyat jarayonida o'zining shaxsiy xususiyatlarini samarali qo'llash qobiliyatini anglatadi. Ushbu bosqichda shaxsning emotsional barqarorligi, stress holatlarida to'g'ri qaror qabul qilish qobiliyati, liderlik fazilatlarini namoyon etish ko'nikmalari rivojlanadi.

S. L. Rubinshteynning shaxs, faoliyat va ongning birlik prinsipi jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida alohida ahamiyat kasb etadi. Bu prinsipga ko'ra, shaxsning psixologik xususiyatlari uning faoliyati jarayonida namoyon bo'ladi va rivojlanadi. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun bu faoliyatning o'ziga xos jihatlari mavjud. Avvalo, pedagog nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilar uchun sog'lom turmush tarzining namunasi bo'lishi kerak. Bu esa shaxsning o'z jismoniy rivojlanishi, salomatligini saqlashi va sport faoliyatiga bo'lgan munosabati bilan bevosita bog'liq.

Kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida kognitiv psixologiyaning yutuqlaridan foydalanish ham muhim ahamiyatga ega. J. Piagetning kognitiv rivojlanish nazariyasi doirasida bo'lajak o'qituvchilarning aqliy operatsiyalari rivojlanishi, fikrlash jarayonlarining murakkablashuvi va muammolarni yechish qobiliyatining shakllanishi tahlil qilinadi. Jismoniy tarbiya darslarini rejalashtirish, o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish va turli pedagogik vaziyatlarda tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalari ana shunday kognitiv jarayonlar asosida rivojlanadi.

Zamonaviy neyronauka tadqiqotlari ko'rsatishicha, jismoniy faoliyat miyaning turli qismlarini faollashtiradi va kognitiv funksiyalarni yaxshilaydi. Bu jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun ikki tomonlama foyda keltiradi:

birinchidan, o'zi muntazam jismoniy faoliyat bilan shug'ullanib, kognitiv qobiliyatlarini rivojlantiradi;

ikkinchidan, bu bilimlarni o'quvchilarning aqliy rivojlanishiga xizmat qildirish imkoniga ega bo'ladi.

Kasbiy kompetensiyalarning psixologik tarkibida emotsional intellekt alohida o'rin tutadi. D. Goleman tadqiqotlariga ko'ra, o'qituvchining kasbiy muvaffaqiyati ko'p jihatdan uning emotsional kompetensiyalariga bog'liq. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun bu ayniqsa muhim, chunki sport faoliyati ko'pincha yuqori emotsional zo'riqish bilan bog'liq. O'quvchilarning g'alaba va mag'lubiyatga bo'lgan reaksiyalarini boshqarish, motivatsiyani oshirish, jamoaviy ishni tashkil etish kabi vazifalar emotsional intellektning yuqori darajasini talab qiladi.

R. Bar-On va J. Mayer kabi tadqiqotchilarning ishlariga ko'ra, emotsional intellekt to'rt asosiy komponentdan iborat: o'z emotsiyalarini anglash, ularni boshqarish, boshqalarning emotsiyalarini tushunish va ijtimoiy munosabatlarni samarali boshqarish. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun bu komponentlarning barchasi muhimdir, chunki u nafaqat individual, balki guruh bilan ham ishlaydi.

Kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida refleksiv faoliyat alohida ahamiyatga ega. V. A. Slasyonin va boshqa tadqiqotchilar ta'kidlashicha, pedagogning kasbiy rivojlanishi uning o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolarni anglash va ularni bartaraf etish qobiliyati bilan bevosita bog'liq. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun bu jarayon ayniqsa muhim, chunki har bir dars jarayonida ko'plab kutilmagan vaziyatlar yuzaga kelishi mumkin va pedagogdan tezkor qaror qabul qilish talab etiladi.

D. Schön tomonidan ishlab chiqilgan "refleksiv praktik" konsepsiyasi jismoniy tarbiya sohasida alohida ahamiyat kasb etadi. Uning fikriga ko'ra, professional faoliyat jarayonida ikki turdagi refleksiya mavjud: faoliyat jarayonidagi refleksiya va faoliyatdan keyingi refleksiya. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun birinchi tur ayniqsa muhim, chunki sport faoliyati jarayonida tezkor qarorlar qabul qilish talab etiladi.

Zamonaviy tadqiqotchilar, xususan, Gibbs va Johns refleksiv jarayonni strukturalashtirish uchun turli modellar ishlab chiqdilar. Ushbu modellar bo'lajak o'qituvchilarga o'z tajribalarini tizimli tahlil qilish va undan samarali xulosalar chiqarish imkonini beradi.

Ijtimoiy-psixologik jihatdan qaranganda, kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida kommunikativ ko'nikmalar muhim o'rin tutadi. Bu nafaqat o'quvchilar bilan, balki ota-onalar, boshqa o'qituvchilar va ma'muriyat bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi ko'pincha turli yosh guruhlari va ijtimoiy qatlam vakillari bilan ishlashga to'g'ri keladi, bu esa yuqori darajadagi ijtimoiy moslashuvchanlik va empatiyani talab qiladi.

Albert Banduraning ijtimoiy o'rganish nazariyasi jismoniy tarbiya sohasida alohida ahamiyatga ega. Uning fikriga ko'ra, odamlar ko'plab narsalarni kuzatish va taqlid qilish orqali o'rganadilar. Jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun bu nazariya ikki jihatdan muhim: birinchidan, o'quvchilar o'qituvchining xulq-atvorini kuzatib, undan namuna oladilar; ikkinchidan, sport texnikalarini o'rgatishda demonstratsiya va modellashtirish usullari katta ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, jismoniy tarbiya o'qituvchisining ijtimoiy kompetensiyalari nafaqat dars jarayonida, balki maktabdan tashqari faoliyatda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Sport musobaqalarini tashkil etish, ota-onalar bilan uchrashuvlar o'tkazish, boshqa o'qituvchilar bilan hamkorlik qilish kabi vazifalar yuqori darajadagi ijtimoiy ko'nikmalarni talab qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

XXI asrda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida zamonaviy texnologiyalarning roli tobora ortib bormoqda. Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari sport texnikalarini o'rganish va o'rgatishda yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Biomexanika tahlillari, video tahlil tizimlari va boshqa ilg'or texnologiyalar o'qituvchilarga o'quvchilarning harakatlarini chuqurroq o'rganish va xatolarni aniqlash imkonini beradi.

Raqamli kompetensiyalar zamonaviy jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun zaruriy ko'nikmalar qatoriga kirib bormoqda. Fitness ilovalaridan foydalanish, onlayn darslar tashkil etish, elektron jurnallar bilan ishlash kabi ko'nikmalar kasbiy faoliyatning ajralmas qismiga aylanmoqda.

Kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonini samarali amalga oshirish uchun doimiy baholash va monitoring tizimini yo'lga qo'yish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayonda formativen va summativ baholash usullarining kombinatsiyasi qo'llaniladi. Portfolio usuli, o'z-o'zini baholash, hamkasblar tomonidan baholash kabi zamonaviy yondashuvlar bo'lajak o'qituvchilarning rivojlanish dinamikasini kuzatish imkonini beradi.

Kompetensiya asosidagi yondashuvda konkret ko'rsatkichlar va mezonlar ishlab chiqiladi. Masalan, pedagogik mahorat, sport texnikalarini bilish, o'quvchilar bilan ishlash qobiliyati, mustaqil rivojlanishga intilish kabi omillar baholanadi. Ushbu mezonlar nafaqat yakuniy natijalarni, balki rivojlanish jarayonini ham hisobga oladi.

Amaliyotda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida bir qator muammolar ham yuzaga keladi. Nazariy bilimlar bilan amaliy ko'nikmalar o'rtasidagi uzilish, individual yondashuvning yetarli darajada qo'llanilmasligi, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ko'nikmasining pastligi kabi muammolar keng tarqalgan.

Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun kompleks yondashuv zarur. Birinchidan, ta'lim dasturlarini zamonaviy talablar asosida qayta ko'rib chiqish kerak. Ikkinchidan, amaliy mashg'ulotlar salmog'ini oshirish va real sharoitlarda tajriba oltirish imkoniyatlarini kengaytirish muhimdir. Uchinchidan, mentor–menti tizimini joriy etish orqali tajribali mutaxassislardan samarali foydalanish tavsiya etiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayoni murakkab va ko'p qirrali psixologik jarayon bo'lib, u shaxsning kognitiv, emotsional, motivatsion va ijtimoiy sohalarining kompleks rivojlanishini o'z ichiga oladi. Ushbu jarayonning samaradorligi zamonaviy psixologik nazariyalar hamda amaliy yondashuvlarning to'g'ri qo'llanilishiga bevosita bog'liqdir.

Kelajakda ushbu sohani rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari quyidagilardan iborat:

- individual yondashuvni kuchaytirish;
- zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish;
- xalqaro tajribalardan samarali foydalanish;
- doimiy professional rivojlanish tizimini takomillashtirish.

Ushbu chora-tadbirlar amalga oshirilganda, jismoniy tarbiya o'qituvchilari zamonaviy ta'lim tizimining talablariga to'liq javob bera oladigan, yuqori malakali mutaxassislarga aylanishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Абдуллина, О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования / О. А. Абдуллина. – М.: Просвещение, 1990. – 141 с.
2. Ананьев, Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. – СПб.: Питер, 2001. – 288 с.
3. Бодалев, А. А. Психология общения / А. А. Бодалев. – М.: Институт практической психологии, 1996. – 256 с.
4. Выготский, Л. С. Педагогическая психология / Л. С. Выготский. – М.: Педагогика-Пресс, 1996. – 536 с.
5. Goleman, D. Emotional Intelligence / D. Goleman. – New York: Bantam Books, 1995. – 352 p.
6. Зеер, Э. Ф. Психология профессионального развития / Э. Ф. Зеер. – М.: Академия, 2009. – 240 с.
7. Зимняя, И. А. Педагогическая психология / И. А. Зимняя. – М.: Логос, 2000. – 384 с.
8. Климов, Е. А. Психология профессионального самоопределения / Е. А. Климов. – М.: Академия, 2004. – 304 с.
9. Краевский, В. В., Хуторской, А. В. Основы обучения. Дидактика и методика / В. В. Краевский, А. В. Хуторской. – М.: Академия, 2007. – 352 с.
10. Кузьмина, Н. В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н. В. Кузьмина. – М.: Высшая школа, 1990. – 119 с.
11. Леонтьев, А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М.: Политиздат, 1975. – 304 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.